

**SPORAZUM
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
I
VLADE REPUBLIKE BUGARSKE
O
SURADNJI U SLUČAJU KATASTROFA**

Vlada Republike Hrvatske i Vlada Republike Bugarske (u daljnjem tekstu: „stranke“),

uzimajući u obzir sve izraženiji prekogranični karakter prirodnih katastrofa i katastrofa koje je uzrokovao čovjek i potrebu za pravodobnim i učinkovitim reagiranjem na iste putem međunarodne suradnje te važnost koordiniranja zajedničkih napora dviju država na tom području,

podupirući napore Ujedinjenih naroda, Europske unije, Organizacije sjevernoatlantskog ugovora i ostalih međunarodnih organizacija i foruma na području sprječavanja, pripravnosti i reagiranja na velike izvanredne situacije, prirodne katastrofe i katastrofe koje je uzrokovao čovjek te požare,

uzimajući u obzir mjere suradnje na području sprječavanja, pripravnosti i reagiranja mogu doprinijeti razvoju i sigurnosti stranaka,

sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.

Predmet Sporazuma

Ovim Sporazumom uspostavlja se opći okvir suradnje na području sprječavanja, pripravnosti i reagiranja na katastrofe, kao i uvjeti i postupci za pružanje dobrovoljne pomoći između stranaka u slučaju katastrofa na državnom području jedne od stranaka.

Članak 2.

Definicije

U svrhu ovog Sporazuma, sljedeće definicije se primjenjuju:

- a) „katastrofa“ znači događaj ili niz događaja koji su se dogodili kao rezultat prirodnih pojava, incidenata, nesreća ili drugih izvanrednih okolnosti koje utječu na ili ugrožavaju život ili zdravlje stanovništva, imovine ili okoliša u opsegu koji zahtijeva

poduzimanje mjera ili upućivanje specijaliziranih snaga te korištenje posebnih sredstava;

- b) „**stranka koja upućuje zahtjev**” znači stranku čije se nadležno tijelo obratilo drugoj stranci sa zahtjevom za pomoć;
- c) „**stranka koja pruža pomoć**” znači stranku čije nadležno tijelo pruža pomoć stranci koja je uputila zahtjev;
- d) „**tim za spašavanje**” znači odgovarajuće obučeni i opremljeni tim koji je stranka koja pruža pomoć odredila za pružanje pomoći;
- e) „**postrojba za civilnu zaštitu**” znači mobilni operativni tim bilo koje stranke koji predstavlja kombinaciju ljudskih i materijalnih sredstava koja se mogu opisati u smislu njegove sposobnosti interveniranja ili pomoću zadatka/zadaca koje je u mogućnosti provesti;
- f) „**oprema**” znači materijale potrebne za pružanje pomoći, tehnička i prijevozna sredstva, lijekove i medicinsku opremu te pojedinačnu opremu članova tima za spašavanje i/ili stručnjaka;
- g) „**sredstva pomoći**” znači materijalna sredstva dodijeljena za besplatnu i neoporezivu distribuciju među stanovništvom pogođenim katastrofom u stranci koja upućuje zahtjev;
- h) „**stručnjak**” znači specijalista u području upravljanja katastrofama s odgovarajućom opremom i sredstvima pomoći koji se radi pružanja pomoći šalje u stranku koja upućuje zahtjev;
- i) „**pomoć u slučaju katastrofe**” znači svaku radnju poduzetu u slučaju katastrofe ili nakon nje u cilju spašavanja života, zaštite imovine ili isporuke sredstava pomoći a čija je namjena kontrola neposrednih učinaka katastrofe;
- j) „**tranzitna država**” znači državu stranke preko čijeg državnog područja prolazi tim za spašavanje ili se prevozi oprema i/ili sredstva pomoći kako bi se trećoj zemlji pružila pomoć.

Članak 3.

Nadležna tijela i kontaktne točke

- (1) Nadležna tijela za provedbu odredbi ovog Sporazuma su:
 - za **Vladu Republike Hrvatske**: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite;
 - za **Vladu Republike Bugarske**: Ministarstvo unutarnjih poslova, Glavna uprava za protupožarnu sigurnost i civilnu zaštitu.
- (2) Stranke ovog Sporazuma određuju jednu ili nekoliko kontaktnih točaka u svrhu obavještanja i razmjene informacija u slučaju katastrofe, dok su nadležna tijela stranaka dužna osigurati neometano funkcioniranje kontaktnih točaka.
- (3) Tijekom provedbe ovog Sporazuma, nadležna tijela stranaka ovlaštena su preko kontaktnih točaka međusobno i pravovremeno stupati u izravan kontakt u svrhu obavještanja i razmjene informacija u slučaju katastrofe.

- (4) Stranke se bez odgode međusobno obavješćuju u pisanom obliku diplomatskim putem o svim promjenama nadležnih tijela i kontaktnih točaka.

Članak 4.

Oblici suradnje

- (1) U okviru ovog Sporazuma i u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, stranke surađuju na temelju jednakosti, uzajamnosti i međusobne koristi na sljedeći način:
- a) pružanjem dobrovoljne pomoći i dostavljanjem informacija na zahtjev u slučaju katastrofe ili opasnosti od pojave katastrofe;
 - b) razmjenom informacija, tehničkih i pravnih dokumenata, metodološke i druge literature, video i foto materijala vezanih za sprječavanje, pripravnost i reagiranje na katastrofe;
 - c) opremanjem timova za spašavanje i/ili postrojbi za civilnu zaštitu opremom;
 - d) organiziranjem i održavanjem zajedničkih stručnih sastanaka, konferencija, seminara i vježbi;
 - e) razmjenom iskustva i dobrih praksi;
 - f) organiziranjem razmjene i obuke stručnjaka, uključujući razmjenu predavača i trenera iz relevantnih centara i institucija za obuku na zahtjev svake stranke;
 - g) zajedničkim planiranjem, razvojem i provedbom projekata i istraživačkih radova u području sprječavanja, pripravnosti i reagiranja na katastrofe;
 - h) zajedničkim osnivanjem radnih skupina i uspostavljanjem drugih oblika suradnje u skladu s nacionalnim zakonodavstvom stranaka.

Članak 5.

Troškovi pružanja dobrovoljne pomoći

- (1) Sposobnost stranaka da pružaju jedna drugoj pomoć u slučaju katastrofe predmet je dostupnosti financija, osoblja i drugih sredstava.
- (2) Troškove razmjene stručnjaka, uključujući razmjenu predavača i trenera iz relevantnih centara i institucija za obuku, snosi stranka koja pruža pomoć, osim ako stranke ne dogovore drukčije.
- (3) Razmjena opreme, materijala, drugih potrepština i usluga potrebnih za postizanje svrhe i provedbu programa o kojima je postignut dogovor provodi se u skladu s nacionalnim zakonodavstvom stranaka.

Članak 6.

Pružanje dobrovoljne pomoći

- (1) Pomoć u slučaju katastrofe može se pružati upućivanjem timova za spašavanje, postrojbi za civilnu zaštitu i/ili stručnjaka, kao i osiguranjem sredstava pomoći za potrebe pogođenog stanovništva.
- (2) Stranka koja upućuje zahtjev za pomoć, sastavlja zahtjev za pomoć koji šalje stranci koja pruža pomoć u pisanom obliku na engleskom jeziku ili usmeno uz potvrdu u pisanom obliku na engleskom jeziku.
- (3) Zahtjev za pomoć mora obavezno sadržavati:
 - a) vrstu, razmjor, lokaciju, vrijeme i trenutno stanje katastrofe u stranci koja upućuje zahtjev;
 - b) informacije o poduzetim i planiranim mjerama za suočavanje s katastrofom;
 - c) vrstu i prioritete zatražene pomoći u pogledu timova za spašavanje, postrojbi za civilnu zaštitu i/ili stručnjaka, opreme, kao i sredstava pomoći.
- (4) Stranka koja pruža pomoć šalje stranci koja upućuje zahtjev, odgovor na zahtjev za pomoć.
- (5) Odgovor na zahtjev za pomoć iz stavka 4. ovog članka, treba sadržavati informacije o vrsti i razmjeru pomoći koju stranka koja pruža pomoć može staviti na raspolaganje stranci koja upućuje zahtjev.
- (6) Stranka koja pruža pomoć može na vlastitu inicijativu obavijestiti stranku koja upućuje zahtjev o svojim snagama i sredstvima za spašavanje koja može staviti na raspolaganje stranci koja upućuje zahtjev te o mogućnostima i načinima pružanja pomoći.
- (7) Stranka koja upućuje zahtjev obavještava stranku koja pruža pomoć prihvaća li ponuđenu pomoć iz stavka 4. ovog članka.
- (8) Pomoć se pruža u skladu s nacionalnim zakonodavstvom država stranaka.
- (9) Timovi za spašavanje, postrojbe za civilnu zaštitu i/ili stručnjaci koji se šalju u svrhu pružanja pomoći, kao i oprema i sredstva pomoći mogu se prevesti kopnenim, zračnim ili morskim putem.
- (10) Troškove prijevoza koji su nastali u svrhu pružanja pomoći, snosi stranka koja pruža pomoć.

Članak 7.

Postupci prelaska granice i pravila boravka timova za spašavanje, postrojbi i/ili stručnjaka

- (1) Stranka koja upućuje zahtjev poduzima sve potrebne mjere kako bi se timovima za spašavanje, postrojbama za civilnu zaštitu i/ili stručnjacima stranke koja pruža pomoć omogućio olakšani postupak prelaska granice.
- (2) Vođa tima za spašavanje i/ili stručnjaka, daje na uvid graničnim i carinskim službenicima stranke koja upućuje zahtjev sljedeće dokumente na engleskom jeziku koje je ovjerilo nadležno tijelo stranke koja pruža pomoć:
 - a) dokument popunjen u standardnom obrascu odobrenom od strane nadležnih tijela stranaka, u kojem su navedene ovlasti timova za spašavanje i/ili stručnjaka i svrha njihova dolaska na državno područje stranke koja upućuje zahtjev;
 - b) popis članova tima za spašavanje, postrojbi za civilnu zaštitu i/ili stručnjaka i popis opreme i vozila;
 - c) popis sredstava pomoći.
- (3) Vozači motornih vozila timova za spašavanje i/ili postrojbi za civilnu zaštitu dužni su dati na uvid graničnim i carinskim službenicima stranke koja upućuje zahtjev, vozačke i prometne dozvole za motorna vozila koja se koriste u svrhu prijevoza stručnjaka, opreme i sredstava pomoći.
- (4) Postupak prelaska granice države stranke koja upućuje zahtjev od strane timova za spašavanje s psima za spašavanje i njihov boravak na državnom području navedene stranke određuje se u skladu s propisima o nacionalnom zakonodavstvu države stranke koja upućuje zahtjev.
- (5) Tim za spašavanje i/ili postrojba za civilnu zaštitu ovlašteni su na državnom području stranke koja upućuje zahtjev koristiti svoje razlikovne oznake na vlastitim vozilima, pri čemu članovi navedenog tima/postrojbi mogu nositi svoje vlastite odore.
- (6) Postupak prelaska granice, u skladu s uvjetima utvrđenim ovim člankom, primjenjuje se i ako je jedna od država stranaka tranzitna država u odnosu na treću zemlju koja traži pomoć u slučaju katastrofe. Nadležna tijela međusobno se pravovremeno obavještavaju o potrebi tranzitnog prolaska u svrhu pružanja pomoći trećoj državi te koordiniraju postupak tranzita opreme i sredstava pomoći.

Članak 8.

Prelazak opreme i sredstava pomoći preko granice

- (1) Stranka koja upućuje zahtjev, osigurava olakšani postupak prilikom prelaska svoje granice, za opremu i sredstava pomoći stranke koja pruža pomoć.
- (2) Članovi tima za spašavanje, postrojbi za civilnu zaštitu i/ili stručnjaci upućeni u svrhu pružanja pomoći ne smiju nositi oružje i streljivo na državnom području stranke koja upućuje zahtjev.

- (3) Stranke su suglasne da se na državnom području stranke koja upućuje zahtjev, oprema stranke koja pruža pomoć koristi privremeno i bez naknade.
- (4) Ograničenja ili zabrane koje se primjenjuju na prelazak robe preko granice ne primjenjuju se na opremu i sredstva pomoći u okviru ovog Sporazuma.
- (5) Oprema stranke koja pruža pomoć mora se vratiti iz stranke koja upućuje zahtjev, osim ako je navedena oprema uništena tijekom korištenja.
- (6) Oprema stranke koja pruža pomoć koja je ostavljena kao sredstva pomoći treba se detaljno opisati u zapisniku koji sastavlja vođa tima za spašavanje, prema vrsti, količini i lokaciji te ju treba ovjeriti nadležno tijelo stranke koja upućuje zahtjev. Navedena tijela dužna su obavijestiti nadležne carinske službe, uz predaju zapisnika carinskim službenicima po završetku misije.

Članak 9.

Prelazak lijekova koji sadrže opojne i psihotropne tvari preko granice

- (1) Odredbe članka 8. ovog Sporazuma koje se odnose na prelazak opreme i sredstava pomoći preko granice, primjenjuju se i na uvoz lijekova koji sadrže opojne i psihotropne tvari u stranku koja upućuje zahtjev te povratni prijevoz neiskorištenih količina u stranku koja pruža pomoć.
- (2) Lijekovi iz stavka 1. ovog članka ne smatraju se uvozom i izvozom iz perspektive međunarodnih sporazuma o lijekovima koji sadrže opojne i psihotropne tvari.
- (3) Lijekovi iz stavka 1. ovog članka mogu se uvoziti isključivo u količinama koje su potrebne u svrhu medicinske skrbi i može ih koristiti isključivo kvalificirano medicinsko osoblje u skladu sa zakonodavstvom stranke koja upućuje zahtjev.
- (4) Voditelj tima za spašavanje daje graničnim službenicima izjavu u kojoj se navode nomenklatura i količine lijekova koji sadrže opojne i psihotropne tvari. Na pakiranja koja sadrže lijekove iz stavka 1. ovog članka potrebno je staviti jasno vidljivu oznaku s natpisom „containing narcotic substances“.
- (5) Voditelj tima za spašavanje sastavlja zapisnik za sve neiskorištene količine, što potvrđuje nadležno tijelo stranke koja upućuje zahtjev te se isti daje na uvid carinskim službenicima po završetku misije, u skladu s zakonodavstvom stranke koja upućuje zahtjev.
- (6) Stranka koja upućuje zahtjev može kontrolirati korištenje i skladištenje lijekova iz stavka 1. ovog članka, opreme i sredstava pomoći.

Članak 10.

Korištenje zrakoplova i plovila

- (1) Zrakoplovi i plovila mogu se koristiti za provedbu operacija traganja i spašavanja te za prijevoz timova za spašavanje, opreme i sredstava pomoći na državnom području stranke koja upućuje zahtjev kako bi se spriječile, ograničile i ublažile posljedice katastrofa.
- (2) U slučaju korištenja zrakoplova ili plovila za pružanje pomoći, nadležno tijelo stranke koja pruža pomoć dostavlja nadležnom tijelu stranke koja upućuje zahtjev sljedeće podatke:
 - a) tip zrakoplova/plovila,
 - b) zemlja registracije,
 - c) oznake države,
 - d) broj osoblja zrakoplova/plovila,
 - e) vrsta prijevoza,
 - f) vrsta tereta,
 - g) raspored leta/plovidbe,
 - h) nominalni popis putnika i posade, uključujući broj i vrstu putne isprave, rutu leta/plovidbe, mjesto slijetanja/pristanja, sve druge relevantne pojedinosti.
- (3) Stranke poduzimaju mjere kako bi osigurale da zrakoplovi ili plovila koji se koriste u svrhu provedbe aktivnosti ovog Sporazuma, smiju prolaziti kroz zračne ili navigacijske prostore njihovih država, pridržavajući se dodijeljenih koridora leta ili plovidbe, kako bi sletjeli ili pristali odnosno uzletjeli ili isplovili na ili iz mjesta koje je navelo nadležno tijelo stranke koja upućuje zahtjev čak i bez korištenja međunarodnih zračnih luka ili luka.
- (4) Ako zrakoplovi ili plovila slijeću ili pristaju odnosno uzlijeću ili isplovljavaju u ili iz mjesta koja nisu međunarodne zračne luke ili luke, nadležna tijela bez odgode obavještavaju najbliža carinska tijela i tijela za nadzor granice, kao i zrakoplovno tijelo ili tijelo mornarice u čijoj su nadležnosti odobrenje letova ili plovidbe u nacionalnom zračnom odnosno plovnom prostoru upućivanjem podataka propisanih u stavku 2. ovog članka.
- (5) Letovi zrakoplova ili plovidbe plovilima obavljaju se u skladu s propisima Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo odnosno Međunarodne pomorske organizacije te u skladu s nacionalnim zakonodavstvom stranaka, osim ako stranke ne dogovore drukčije.
- (6) Korištenje vojnih zrakoplova dopušta se po primitku pisanog odobrenja u skladu s nacionalnim zakonodavstvom stranke koja upućuje zahtjev.

Članak 11.

Koordinacija i upravljanje operacijama pružanja pomoći u slučaju katastrofa

- (1) Koordinacija i upravljanje operacijama pružanja pomoći u slučaju katastrofa u nadležnosti je nadležnog tijela stranke koja upućuje zahtjev.
- (2) Nadležno tijelo stranke koja upućuje zahtjev obavještava vođe timova za spašavanje, postrojbu za civilnu zaštitu i/ili stručnjake o razvoju situacije na području katastrofe i na mjestima označenim za djelovanje te osigurava, prema potrebi, tumače i sredstva komunikacije s operativnim stožerima.
- (3) Timovi za spašavanje, postrojbe za civilnu zaštitu i/ili stručnjaci, kao i njihova oprema, moraju biti sposobni za samostalan i neovisan rad u roku od 24 sata nakon dolaska na područje katastrofe.

Članak 12.

Troškovi operacija pružanja pomoći u slučaju katastrofe

- (1) Stranka koja pruža pomoć nema pravo na naknadu troškova od strane stranke koja upućuje zahtjev, a koji su nastali tijekom pružanja pomoći.
- (2) Stavak 1. ovog članka primjenjuje se i na sve troškove koji su nastali kao rezultat korištenja, oštećenja ili gubitka opreme, osim ako je do štete na opremi ili njenog gubitka došlo isključivom krivnjom službenika ili državljana stranke koja upućuje zahtjev.
- (3) Stavak 1. ovog članka ne primjenjuje se na troškove pomoći koji se nadoknađuju u cijelosti ili djelomično, pri čemu stranka koja pruža pomoć ima prioritet u naknadi navedenih troškova.
- (4) Stranka koja upućuje zahtjev snosi troškove operacija spašavanja koje na njen zahtjev provode fizičke ili pravne osobe iz države stranke koja pruža pomoć.
- (5) Stranka koja upućuje zahtjev osigurava sigurnost i besplatnu medicinsku skrb timovima za spašavanje, postrojbama za civilnu zaštitu i/ili stručnjacima koje šalje stranka koja pruža pomoć, kao i logističku potporu za vrijeme njihove misije.
- (6) Motorna vozila korištena za pružanje pomoći oslobođena su putnih i drugih pristojbi.

Članak 13.

Naknada štete

- (1) Stranke neće zahtijevati naknadu štete koju je prouzročio član tima za spašavanje tijekom izvršavanja zadatka vezanog za provedbu ovog Sporazuma kao i naknadu štete nastale zbog ozljede ili smrti bilo kojeg člana tima za spašavanje do kojih je došlo tijekom provedbe njegovih dužnosti.

- (2) Ako bilo koji član tima za spašavanje i/ili stručnjak stranke koja pruža pomoć prouzroči bilo kakvu štetu trećoj strani na državnom području stranke koja upućuje zahtjev tijekom aktivnosti u okviru ovog Sporazuma, navedenu štetu nadoknađuje stranka koja upućuje zahtjev u skladu sa svojim zakonodavstvom, na isti način kao da su takvu štetu prouzročili državljani te stranke prilikom izvršavanja svojih službenih dužnosti.
- (3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovog članka, svaku štetu koju je bilo koji član tima za spašavanje i/ili stručnjak prouzročio namjerno ili iz svjesnog nehaja nadoknađuje stranka koja pruža pomoć, pod uvjetom da je stranka koja upućuje zahtjev dokazala postojanje namjerno nanesene štete u postupku pred sudom.
- (4) Stranke međusobno djeluju, u skladu sa svojim zakonodavstvom, kako bi olakšale namirenje bilo kakvih potraživanja za naknadu štete te razmjenjuju sve dostupne informacije o svim slučajevima štete u skladu s odredbama ovog članka.
- (5) Odredbe ovog članka primjenjuju se i ako je jedna od država stranaka tranzitna država.

Članak 14.

Komunikacija prilikom operacija pružanja pomoći u slučaju katastrofe

Nadležna tijela osiguravaju sve potrebne mjere za uspostavu pouzdane komunikacije za potrebe timova za spašavanje, postrojbi za civilnu zaštitu i/ili stručnjaka na mjestu operacija pružanja pomoći u slučaju katastrofe.

Članak 15.

Prekid operacija pružanja pomoći u slučaju katastrofe

Timovi za spašavanje, postrojbe za civilnu zaštitu i/ili stručnjaci prekidaju svoje aktivnosti odmah po primitku pisanog zahtjeva nadležnog tijela stranke koja upućuje zahtjev.

Članak 16.

Rješavanje sporova

Svaki spor koji proizlazi iz tumačenja ili primjenom ovog Sporazuma rješava se konzultacijama između stranaka.

Članak 17.

Drugi međunarodni ugovori

Ovaj Sporazum ne utječe na prava i obveze stranaka koje proizlaze iz drugih dvostranih ili mnogostranih međunarodnih ugovora koje ih obvezuju u području zajedničkog upravljanja i sprječavanja katastrofa.

Članak 18.

Završne odredbe

- (1) Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon datuma primitka posljednje pisane obavijesti kojom stranke obavješćuju jedna drugu, diplomatskim putem, da su okončani njihovi unutarnji pravni postupci potrebni za njegovo stupanje na snagu.
- (2) Ovaj Sporazum može se izmijeniti i dopuniti uzajamnim pisanim pristankom stranaka u obliku Protokola koji čini sastavni dio ovog Sporazuma i stupa na snagu u skladu sa stavkom 1. ovog članka.
- (3) Ovaj Sporazum sklapa se na neodređeno vrijeme.
- (4) Svaka stranka može otkazati ovaj Sporazum pisanom obavješću drugoj stranci diplomatskim putem. U tom slučaju, ovaj Sporazum prestaje važiti šest mjeseci od datuma na koji je druga stranka primila obavijest o otkazu.

Sastavljeno u _____ dana _____ u dva izvornika, svaki na hrvatskom, bugarskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni. U slučaju razlika u tumačenju, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

**Za Vladu
Republike Hrvatske**

**Za Vladu
Republike Bugarske**
